

Sygn. akt III Ca 777/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w G. III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

Sędzia SO Marcin Rak

SO Roman Troll

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2018 r. w G.

na rozprawie

sprawy z powództwa D. K. i F. K.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w T.

z dnia 4 stycznia 2018 r., sygn. akt I C 1386/17

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) zasądza od pozwanej na rzecz powodów po 250 euro (dwieście pięćdziesiąt euro) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 2 lipca 2016r.;

b) zasądza od pozwanej na rzecz powodów po 363,50 zł (trzysta sześćdziesiąt trzy złote i pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powodów po 117,50 zł (sto siedemnaście złotych i pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Roman Troll SSO Magdalena Balion - Hajduk SSO Marcin Rak

Sygn. akt III Ca 777/18

UZASADNIENIE

Powodowie D. K. i F. K. wnieśli o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwoty po 250 euro wraz z ustawowymi odsetkami naliczanymi od dnia 25 czerwca 2016 roku tytułem odszkodowania za przelot na trasie K. – Z. (lot nr (...) z dnia 24 czerwca 2016 roku) oraz kwoty po 250 Euro wraz z ustawowymi odsetkami naliczanymi od dnia 2 lipca 2016 roku tytułem odszkodowania za przelot na trasie Z. – K. (lot nr (...) z dnia 1 lipca 2016 roku). W uzasadnieniu podnieśli, iż dochodzą od pozwanej odszkodowania za przeloty, które odbyły się z opóźnieniem wynoszącym ponad trzy godziny. Powodowie jako podstawę prawną swojego żądania wskazali

Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. L 46, s. 1).

Nakazem zapłaty z dnia 16 czerwca 2017 roku wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygnaturze akt I Nc 546/17 nakazano pozwanej, aby zapłaciła powodom należność dochodzoną pozwem oraz koszty procesu (k. 43).

W sprzeciwie z dnia 9 sierpnia 2017 roku pozwana zaskarżyła wydany nakaz zapłaty w części, a to w zakresie kwoty 500 Euro wraz z odsetkami naliczanymi od dnia 2 lipca 2016 roku, tj. w zakresie odszkodowania za lot na trasie Z. – K. (lot nr (...) z dnia 1 lipca 2016 roku), wnosząc w tej części o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana nie kwestionowała samego faktu odbycia lotu przez powodów, jednakże podniosła, iż powództwo w zakresie odszkodowania za przedmiotowy lot winno zostać, oddalone, albowiem opóźnienie lotu na trasie Z. – K. wynosiło jedynie 2 godziny i 50 minut. Z ostrożności procesowej pozwana zakwestionowała sposób wyliczenia odsetek przez powodów (k. 48 – 50).

Sąd Rejonowy w T. wyrokiem z 4 stycznia 2018r. oddalił powództwo i zniósł wzajemnie koszty procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że 1 lipca 2016 roku powodowie odbyli zaplanowany lot na trasie Z. – K. samolotem należącym do pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. – numer rejsu (...).

Zgodnie ze złożonym planem lotu samolot miał wystartować z lotniska na wyspie Z. o godzinie 7:50 czasu miejscowego, tj. o godzinie 5:50 czasu (...) i wylądować na lotnisku K. – P. o godzinie 9:56 czasu miejscowego, tj. o godzinie 7:56 czasu (...). Samolot faktycznie wylądował na lotnisku K. – P. o godzinie 12:54 czasu miejscowego, tj. o godzinie 10:54 czasu (...).

Fakt opóźnienia lotu na trasie Z. – K. z 1 lipca 2016 roku został ustalony przez Sąd na podstawie informacji uzyskanej z Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej, która prowadzi nadzór nad wszystkimi operacjami lotnictwa cywilnego w polskiej przestrzeni powietrznej. Z pisma zarządcy (...) z dnia 12 grudnia 2017 roku wynika, iż samolot miał wylądować o godzinie 10:10 czasu lokalnego, zaś wylądował o godzinie 12:53 czasu lokalnego, jednakże Sąd uznał za bardziej wiarygodną informację przedstawioną przez organ nadzoru lotniczego, tj. Polską Agencję Żeglugi Powietrznej. Niezależnie jednak od niewielkich rozbieżności pomiędzy pismami Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej oraz zarządcy portu lotniczego z obu pism wynika jednoznacznie, iż lot z 1 lipca 2016 roku nie był opóźniony ponad 3 godziny.

Sąd Rejonowy powołał się na regulację art. 7, art. 5 i art. 6 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. L 46, s. 1) oraz wyrok Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu z dnia 19 listopada 2009 roku wydanym w trybie pytania prejudycjalnego w sprawie o sygnaturze akt C-402/07, który stanowi, że „artykuły 5, 6 i 7 rozporządzenia nr 261/2004 ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania prawa do odszkodowania pasażerów opóźnionych lotów można traktować jak pasażerów odwołanych lotów oraz że mogą oni powoływać się na prawo do odszkodowania przewidziane w art. 7 tego rozporządzenia, jeżeli z powodu tych lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, czyli jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Niemniej takie opóźnienie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego”, a także wyrok Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu z dnia 23 października 2012 roku wydanym w połączonych sprawach C-581/10 i C-629/10, który potwierdza orzeczenie z 19 listopada 2009 roku.

Pozwana w toku procesu nie podnosiła, aby do opóźnienia lotu doszło w wyniku okoliczności nadzwyczajnych zwalniających przewoźnika z odpowiedzialności za opóźniony lot, wskazując jedynie, iż powództwo winno zostać oddalone, albowiem opóźnienie przedmiotowego lotu było krótsze niż 3 godziny. Opóźnienie lotu nr (...) z dnia 1 lipca 2016 roku na trasie na trasie Z. – K. nie przekroczyło 3 godzin, co prowadziło do oddalenia powództwa.

Powodowie w apelacji zarzucili naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 233 k.p.c. przez błędną ocenę dowodów nieuwzględniającą okoliczności związanych ze wzajemną sprzecznością dokumentów i prowadzących do błędnego rozstrzygnięcia, naruszenie art. 5 Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów przez uznanie, że intencją prawodawcy w niniejszej sprawie było uzależnienie zasadności zasądzenia odszkodowania dla pasażerów lotów opóźnionych wyłącznie od planowanego przez przewoźnika czasu przelotu a nie całości lotu.

Wnieśli o zmianę wyroku i uwzględnienie powództwa w zaskarżonej części. Skarżący wskazywali, iż opóźnienie, aby rodziło obowiązek wypłaty odszkodowania nie musi przekraczać 3 godzin, lecz wynosić co najmniej 3 godziny, na co wskazywał Trybunał Sprawiedliwości. Cenzus 3 godzin jest jedynie wymagany dla bezwzględnego uwzględnienia roszczenia odszkodowawczego. Opóźnienie lotu jest nie tylko i wyłącznie stratą czasu, lecz wiąże się z nim również inne niedogodności, a sąd winien kierować całokształtem okoliczności, w które prowadzą do uznania odszkodowania za słuszne. Ponadto powodowie wskazali, iż wystąpili z powództwem w oparciu o zaświadczenie o opóźnieniu lotu wskazujące na opóźnienie wynoszące 3 godziny i 10 minut, co wskazywało na zasadność roszczenia i obciążanie ich kosztami procesu byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania przed sądem drugiej instancji, podnosząc iż powód apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż opóźnienie lotu nie wynosiło co najmniej 3 godzin i wniosła o dopuszczenie dowodu z dokumentów w postaci oświadczenia pozwanej z postępowania reklamacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie, aczkolwiek z innych przyczyn niż skuteczność zarzutów podniesionych w apelacji. Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne dokonane przez sąd pierwszej instancji.

Przyznać należy rację sądowi rejonowemu, iż dokument uzyskany przez sąd z Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej jest dokumentem w najbardziej wiarygodnym, wykazującym opóźnienie lotu, który odbywali powodowie 1 lipca 2016 roku na trasie z Z. - K.. Z informacji tej niebicie wynika, że opóźnienie lotu wynosiło 2 godziny i 58 minut, albowiem z pierwotną pierwotnie godzinę przylotu przewidywano na 7.56, zaś powodowie dotarli do miejsca docelowego o godzinie 10. 54. Całkowicie poza zainteresowaniem sądu pierwszej instancji znalazła się odległość lotu, jaką odbyli powodowie, a co ma zasadnicze znaczenie dla od ceny czy powodom p przysługuje odszkodowanie za opóźniony lot o 2 godziny i 58 minut. Sąd odwoławczy ustalił na podstawie informacji internetowych, iż odległość między K. a Z. w linii prostej, czyli odległość po ortodromie zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia NR 261/2004 wynosi 1397 km.

Zgodnie z art. 6 ust lit a i art. 7 ust lit a Rozporządzenia (WE) NR 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 prawo do odszkodowania przysługuje pasażerom, których będzie opóźniony w stosunku do planowego startu o dwie lub więcej godzin w przypadku lotów do 1.500 kilometrów lotów. Odszkodowanie wynosi wówczas 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1.500 kilometrów.

Zgodnie z art. 14 rozporządzenia obsługujący przewoźnik lotniczy dba o to, aby w punkcie odpraw pasażerów była umieszczona w miejscu widocznym dla pasażerów czytelna informacja zawierająca następujący tekst: "Jeżeli odmówiono Państwu przyjęcia na pokład lub Państwa lot został odwołany lub opóźniony o co najmniej dwie godziny,

możecie Państwo poprosić obsługę na stanowisku odpraw lub w punkcie przyjęć pasażerów na pokład samolotu o tekst określający przysługujące Państwu prawa, w szczególności w odniesieniu do odszkodowania i należnej Państwu pomocy".

2. Obsługujący przewoźnik lotniczy, który odmawia przyjęcia na pokład lub odwołuje lot wręcza każdemu pasażerowi, którego to dotyczy pisemną informację o przepisach na temat odszkodowania i pomocy zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Wręcza również odpowiednią informację każdemu pasażerowi dotkniętemu opóźnieniem o co najmniej dwie godziny. Pasażer otrzymuje również pisemną informację o sposobach skontaktowania się z wyznaczonym organem krajowym, o którym mowa w art. 16.

Błędne zatem są twierdzenia Sądu I instancji jak i pozwanego, iż powodom nie przysługuje odszkodowanie albowiem opóźnienie lotu było mniejsze niż 3 godziny. Cytowane przez sąd rejonowy oraz powoływane przez pozwanego orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości dotyczą konkretnych stanów faktycznych, a każdym nich opóźnione loty dotyczyły lotów na odległość powyżej 1500 km : z P. do M. (wyrok z 19 listopada 2009r. C-402/07) i z F. do L. w N. (wyrok z 23 października 2012r. C-581/10).

Reasumując skoro opóźnienie lotu powodów z 1 lipca 2016r. wynosiło ponad 2 godziny a odległość lotu wynosiła 1387 km przysługujące im odszkodowanie na mocy przytoczonych wyżej przepisów wynosi po 250 euro.

Sąd odwoławczy oddalił na podstawie art. 381 k.p.c. wnioski dowodowy poznanego zawarty w odpowiedzi na apelację jako spóźniony.

Sąd Okręgowy, mając powyższe na uwadze na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania za obie instancje orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, całość kosztów obciąża zatem pozwanego.

SSR Roman Troll SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Marcin Rak